

مبانی حقوق در حیوانات

نویسندگان:

سید علیرضا رضوی - بهاره شفیق زاده - بهزاد شفیعی علویچه

www.ketab.ir

انتشارات مرز دانش

سرشناسه : رضوی، سیدعلیرضا، ۱۳۷ -
عنوان و نام پدیدآور : مبانی حقوق در حیوانات/ نویسندگان سیدعلیرضا رضوی، بهاره شفیق‌زاده، بهزاد شفیعی‌علویچه.

مشخصات نشر : تهران: مرز دانش ، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری : ۶۳ ص.

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۷۹۹۶-۰۲-۹

وضعیت فهرست نویسی : فیپا

موضوع : حیوان‌های آزمایشگاهی -- جنبه‌های اخلاقی

Laboratory animals -- Moral and ethical aspects

آزمایش روی حیوان‌ها + جنبه‌های اخلاقی

Animal experimentation -- Moral and ethical aspects

حمایت حیوان‌ها -- جنبه‌های اخلاقی

*Legal aspects Laboratory animals --

حیوان‌های آزمایشگاهی -- جنبه‌های حقوقی

Animal welfare -- Moral and ethics aspects

شناسه افزوده : شفیق‌زاده، بهاره، ۱۳۶۸ -

شناسه افزوده : شفیعی‌علویچه، بهزاد ، ۱۳۶۷ -

رده بندی کنگره : HV۴۹۱۵

رده بندی دیویی : ۱۷۹/۴

شماره کتابشناسی ملی : ۸۵۴۳۱۲۴

انتشارات مرز دانش

مرکز چاپ و توزیع کتاب دانشگاهی

م کتاب :	مبانی حقوق در حیوانات
نویسندگان :	سید علیرضا رضوی - بهاره شفیق‌زاده - بهزاد شفیعی‌علویچه
ناشر :	انتشارات مرز دانش
اپ دولت :	دولت علم
بت و سال چاپ :	اول ۱۴۰۰
راژ :	۵۰۰ نسخه
ابک :	۹۷۸ - ۶۲۲ - ۷۹۹۶ - ۰۲ - ۹
مت :	۵۰.۰۰۰ تومان

مرکز پخش: تهران - خیابان انقلاب - خیابان ابوریحان - کوچه عنصری پلاک ۱۱

تلفن ۶۶۴۰۳۶۵۰ همراه : ۰۹۱۲۳۷۱۴۰۳۱

فروشگاه: تهران - خیابان انقلاب - بین خیابان ۱۲ فروردین و فخر رازی - پاساژ فروزنده - طبقه منفی ۱

واحد ۲۲۸ تلفن: ۶۶۹۷۹۲۰۸-۶۶۹۷۹۲۱۳

www.marzedanesh.com

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

فهرست

مقدمه	۶
رویکردهای افراد در برابر تحقیق بر روی حیوانات:	۸
فواید انسانی تحقیق بر روی حیوانات:	۸
هزینه‌هایی که حیوانات می‌پردازند	۱۲
سنجش رفاه حیوان	۱۸
دوراهی اخلاقی	۲۰
موضوع نخست نیاز به تحقیقات بر روی حیوانات	۲۲
موضوع دوم اجبار اخلاقی در جهت پیشگیری یا درمان بیماری‌ها	۲۵
موضوع سوم درد کشیدن حیوان	۲۵
موضوع چهارم وضعیت اخلاقی حیوانات	۲۸
تقلیل ناراحتی حیوانات	۳۱
آیا وجود تئوری اخلاقی لازم است؟	۳۲
کنتراکتاریانیسم	۳۵
فایده گرایی	۳۷
نگرش حقوقی	۴۱
جامعه و دوراهی اخلاقی	۴۷
حقوق حیوانات در قانون مدنی	۵۱
حقوق حیوانات در قانون مجازات اسلامی	۵۴
ضمیمه ها	۵۸
بررسی تفاوت رفاه و حقوق حیوانات با استفاده از تجربیات کشورهای توسعه یافته	۵۸
قانون حمایت از حیوانات، یک موضوع لوکس است یا بازدارنده از تخریب سلامت روانی جامعه؟	۵۹
واگذاری حیوانات بی سرپرست، اصول، مسائل و راهکارها	۶۱

مقدمه

امروزه، بخش عظیمی از تحقیقات علوم زیستی بویژه در حیطه بیومدیسین شامل انجام آزمایش بر روی حیوانات زنده می‌باشد. این تحقیقات به عنوان ابزاری مهم در پیشرفت علم شناخته شده‌اند. طیف وسیعی از این تحقیقات در جهت شناخت روش‌های جدید پیشگیری، تسکین یا درمان بیماری‌های انسان و نهایتاً نهایتاً به منظور تأمین رفاه و آسایش بیشتر برای نسل بشر صورت می‌گیرند. این در حالی است که حیوانات مورد استفاده در این امور، اغلب به نحوی نگهداری می‌شوند که تقریباً تقریباً فاقد کمترین آزادی در انجام امور خود بوده، دچار ترس و استرس بسیار شده و در معرض فرآیندهای بسیار دردناک قرار می‌گیرند و گاهی‌ها نیز کشته می‌شوند. در این بین، اکثریت قریب به اتفاق این حیوانات را پستانداران تشکیل می‌دهند؛ موجوداتی با سیستم عصبی بسیار تکامل یافته که قادر به احساس درد، اضطراب، استرس، ناامیدی به آینده، کسل، خستگی، اندوه، افسردگی، تشنگی، گرسنگی و سایر حالات ناخوشایند می‌باشند. قوانین حمایت از انسان در تحقیقات پزشکی چنین عنوان می‌دارند که کسب اجازه از فرد یا قیم وی برای این منظور اجباری است. و تنها در صورت کسب چنین مجوزی می‌توان به این تحقیقات مبادرت ورزید. این در حالی است که مسلمانه هرگز نمی‌توان حیوانات را راضی نمود تا با خواست خود در تحقیقات مشارکت نموده و اینان قیمی قانونی نیز ندارند. در حقیقت قریب به تمامی حیوانات استفاده شده در امور پژوهشی، هرگز از نتایج چنین تحقیقاتی - هرچند بسیار ارزشمند- بهره‌مند نخواهند شد و اجباراً اجباراً می‌بایست نه تنها درد، بلکه سایر اشکال رنجش را نیز متحمل شوند.

این حقایق مألوف، جامعه علمی و مردم عادی را با یک سؤال مهم مواجه می‌سازد: ما انسان‌ها با هدف نهایی جلوگیری از امراض، تسکین آلام و دردهای انسان و کسب لذت و منافع بیشتر

برای نسل بشر و برخی حیوانات مورد علاقه او (نظیر سگ، گربه و اسب)، آزمایشاتی بر روی حیوانات آزمایشگاهی (غالباً موش‌های رت و سوری، خرگوش‌ها، جربیلها و همسترها که به طور معمول به دلیل شکل و اندازه، مورد علاقه غالب افراد نیستند) انجام می‌دهیم که این حیوانات، اجباراً اجباراً و بی هیچ مجوز و موافقتی دچار درد و انواع شکل‌های آزار و آسیب می‌شوند.

اما؛ آیا ما به عنوان نوع بشر و یگانه مدعی اخلاق، معنویات و خصائص ممتاز روحی در جهان هستی، از نظر اخلاقی اجازه داریم چنین رنج‌هایی را بر موجودی دیگر وارد سازیم؟ آیا صرف اینکه این موجود، فاقد هوش و قدرت تکلم مشابه بشر می‌باشد، انجام چنین اعمال غالباً خشت باری را توجیه می‌نماید؟ که اگر چنین باشد، آیا نوزادان و افراد عقب مانده ذهنی را نیز می‌توان به جرم عدم قدرت تکلم یا هوش اندک، به سرنوشتی مشابه گرفتار نمود؟

این سؤال ابعاد بسیار زیادی داشته که امیدواریم بتوانیم در مبحث حاضر به آن‌ها بپردازیم. شالوده مطالب این نوشتار، برگردانی است از فصلی با عنوان "اخلاق در تحقیقات بر روی حیوانات" نوشته السون، رابینسون، پریچت و سندو در چاپ دوم کتاب ارزشمند "دستنامه دانش حیوانات آزمایشگاهی" که توسط‌ها و ونهوزیر مورد ویرایش قرار گرفته است. در موارد لزوم و حسب شرایط موجود، مطالبی برای تکمیل موضوع افزوده شده است که عموماً برآیندی است از بررسی‌های نویسنده این سطور در چند سال اخیر می‌باشد

مؤلفین